

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Теорія і практика управління **навчальним закладом**

Методичні вказівки
для самостійної роботи студентів
спеціальності 231
«Соціальна робота»

ОДЕСА
2018

УДК: 37(477)(09):378.1

Рекомендовано до друку Вченою радою ФПРС.
Протокол № 3 від 19.06.2018 р.

Рецензенти:

Е.В. Піщевська кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальної роботи, в.о. завідувача кафедри клінічної психології ФПРС ОНУ імені І. І. Мечникова;

І.Д. Черних, кандидат історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова.

Укладач:

Гладченко С.В., в.о.завідуюча кафедри Соціальної роботи, кандидат історичних наук, доцент кафедри Соціальної роботи ФПРС ОНУ імені І.І. Мечникова

Г52 Гладченко С. В.

Теорія і практика управління навчальним закладом: методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальності 231 «Соціальна робота» / С. В. Гладченко – Одеса : Інститут інформаційних та соціальних технологій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, 2018 – 44 с.

УДК: 37(477)(09):378.1

© Гладченко С. В., 2018

ВСТУП

Курс «Теорія і практика управління навчальним закладом» є обов'язковим навчальним предметом для магістрів соціальної роботи у системі вищої освіти України. Сучасна історія країн, які інтенсивно розвиваються, свідчить про те, що їх економічним успіхам передувало реформування всіх ланок освіти. Саме освіта дає змогу підвищувати людський потенціал, створювати передумови для самореалізації особистості.

Реформування системи освіти завжди починається з певних змін в управлінні освітою та управлінні навчальними закладами. Тому ефективність освітніх процесів значною мірою залежить від ефективності управлінської діяльності. Важливою особливістю є усвідомленість його діяльності. Тому, вивчення даної навчальної дисципліни створює підґрунтя для формування такої усвідомленості. Програма може стати у пригоді не тільки на стадії підготовки до практичної управлінської діяльності, а й під час її здійснення. Вона містить значну кількість прикладів реалізації певних управлінських завдань, використання яких дасть змогу підвищити ефективність управлінської діяльності.

У програмі викладено як загальні засади управління, так і теоретичні та практичні особливості управління навчальними закладами різного типу. Системне охоплення управлінських проблем, з урахуванням світового та вітчизняного досвіду управління дає можливість підготувати кваліфікованих магістрів зі спеціальності «соціальна робота».

Мета курсу.

Мета курсу полягають в тому, щоб завдяки системному охопленню управлінських проблем, з урахування світового та вітчизняного досвіду управління можливо було підвищити ефективність управлінської діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальних (ЗК): здатність і готовність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

б) фахових загальних (КФЗ): здатність до розуміння організації та функціонування системи управління;

здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

в) спеціальних фахових (КФС): здатність оцінювати та забезпечити реалізацію мети;

здатність аналізувати та опанувати системні методи управління у сфері освіти.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

сформувати уявлення про ефективне управління, яке має забезпечити реалізацію мети навчального закладу,

отримати необхідні знання про світові та вітчизняні концепції управління;

здійснити науковий аналіз усіх аспектів управління навчальним закладом;

опанувати системні методи управління у сфері освіти;

з'ясувати особливості управління навчальними закладами різного типу;

розібратися в тонкощах реалізації управлінських функцій — планування, організації, контролю та регулювання;

усвідомити необхідність здійснення інформатизації навчального процесу;

засвоїти як універсальні, так і спеціальні методи управління навчальними закладами

2. Навчально-методичний план вивчення дисципліни

«Теорія і практика управління навчальним закладом»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>3</u> ESTS	Галузь знань 1301 соціальне забезпечення	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки		
Модулів <u>2</u>	Спеціальність (професійне прямування): 231 соціальна робота	Рік підготовки:	
Змістових модулів <u>3</u>		1 -й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин <u>90</u>		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання:		Лекції	
Аудиторних <u>30</u>		12 год.	год.
самостійної роботи студента <u>60</u>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістра _____бакалавр чи спеціаліст чи магістр	Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		НДЗ: _____ год.	
		Вид контролю: Підсумкове тестування (залік)	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання 30/60

для заочної форми навчання _____

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ												
Тема 1. Зарубіжні наукові школи, теорії та концепції менеджменту, сутність, закономірності та принципи	15	2	3		10							
Тема 2. Моделювання методів управління навчальним закладом	15	2	3		10							
Тема 3. Методи розробки управлінських рішень та методи доведення управлінських рішень до виконавців	15	2	3		10							
Разом за змістовим модулем 1	45	6	9		30							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ												
Тема 4. Системний	15	2	3		10							

підхід до управління навчальним закладом											
Тема 5. Особливості управління навчальними закладами різного типу	15	2	3	10							
Тема 6. Інформатизація управління навчальним закладом	15	2	3	10							
Разом за змістовим модулем 2	45	6	9	30							
Усього годин	90	12	18	60							

4. ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

ТЕМА 1.

ЗАРУБІЖНІ НАУКОВІ ШКОЛИ, ТЕОРІЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ, СУТНІСТЬ, ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ

Школа наукового управління. Адміністративної школи менеджменту «Школа людських стосунків». Кількісна школа. Концепція управління за цілями. Теорія «Х» - «У» у Д. Мак-Грегора. Школа «Соціальних систем». Теорія поведінки людини К. Арджириса. Концепція «7 С». Ситуаційний підхід. Концепція стратегічного управління. Теорія організаційної культури. Поняття «управління», риси процесу управління, економічна ефективність освітньої установи, педагогічна ефективність, гнучкість, релевантність, теорія – «педагогічного управління», керуюча і керована підсистеми, чинники навчального закладу навчальним закладом, матеріально-фінансові умови, принципи та закономірності., соціально-прогностичні умови, кадрові умови, психологічні умови, організаційні умови, правове забезпечення управління.

ТЕМА 2.

МОДЕЛЮВАННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

Вербальні методи, Дослідницькі методи Ілюстративно-показникові методи, техніко-технологічні методи, спостереження, аналіз документації, анкетування, тестування, моделювання, публікаційний метод, експеримент, вивчення педагогічного та управлінського досвіду роботи.

ТЕМА 3.

МЕТОДИ ОДЕРЖАННЯ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ТА МЕТОДИ ДОВЕДЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ДО ВИКОНАВЦІВ

Підготовка розпоряджень, підготовка наказів, розробка положень і пам'яток, формулювання пропозицій, висновків у ході індивідуальної бесіди, формулювання пропозицій після перевірки документацій формулювання пропозицій та підготовка рішень колегіальних органів, складання договорів, критеріально-матричний метод, метод дискусій, мозковий штурм. Розробка пропозицій після відвідування занять, заходів, розробка планів, графіків, формулювання пропозицій, висновків у ході індивідуальної бесіди, формулювання пропозицій після перевірки документацій формулювання пропозицій та підготовка рішень колегіальних органів, бесіда.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ТЕМА 4.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

Наявність інтегрованих якостей, які не має жоден елемент системи; наявність складових елементів, частин, які утворюють систему; наявність певної структури, тобто певних взаємозв'язків відносин елементів системи; наявність функціональних характеристик системи в цілому та окремих її компонентів; наявність комунікативних якостей системи, які набувають прояву у взаємодії із середовищем та із системами більш низького та високого порядку (підсистемами та суперсистемами); історичність, наступність, або зв'язок минулого, теперішнього та майбутнього в системі та її компонентах. Формування почуття відповідальності у співробітників; роз'яснення необхідності й значення майбутньої діяльності; опертя на позитивні якості, достоїнства співробітників; поєднання контролю і самоконтролю в управлінні; вимоги, заохочення, громадська думка;

розподіл управлінських функцій з урахуванням індивідуальних особливостей співробітників; облік і аналіз результатів управлінської діяльності; організацію методичної роботи з питань управлінської діяльності; створення ситуації успіху в управлінській діяльності.

ТЕМА 5.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ РІЗНОГО ТИПУ

Структура управління загальноосвітньою школою, структура управління професійно-технічним училищем, структура управління вищим навчальним закладом різного рівня акредитації, створення для викладачів можливості користуватися Інтернетом; комплектацію бібліотеки сучасною науковою літературою; введення почесних звань, використання нагород; матеріальне стимулювання ефективної роботи; матеріальну, організаційну, психологічну підтримку викладачів, докторантів, аспірантів, пошукувачів; розвиток колективних форм наукових досліджень; пропаганду передового досвіду викладачів; підтримку системи підвищення кваліфікації; забезпечення неформального ставлення викладачів до складання індивідуальних планів роботи.

ТЕМА 6.

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

Навчальні плани; характеристика навчального закладу; база даних щодо співробітників; посади та навантаження; таблиці обліку робочого часу; тарифікація працівників; розклад уроків; облік замін. методик оцінки та самооцінки стилю управління навчальним закладом та його підрозділами; методика оцінки психологічного клімату в навчальному закладі; методика оцінки та самооцінки емоційно-психологічного стану працівників та учнів; переліку та характеристики засобів мотивації та стимулювання працівників; результатів оцінки стилю управління, психологічного

клімату, емоційно-психологічного стану працівників та учнів, ціннісно-орієнтаційної єдності колективу.

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

ЗАРУБІЖНІ НАУКОВІ ШКОЛИ, ТЕОРІЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

ПИТАННЯ

1. Скільки тисяч років налічує історія менеджменту?
2. Які принципи управління обґрунтовані Ф. Тейлором, а які А. Файолем?
3. Які стратегії використовують в управлінні?
4. Представники яких наукових шкіл вважали центральною проблемою управління проблему людини?
5. Як розуміли сутність управління представники різних концепцій менеджменту?
6. У чому полягає сутність концепції ситуативного управління?
7. Яка з концепцій управління, на вашу думку, є більш ефективною? Відповідь обґрунтуйте.
8. Управлінська ситуація: керівництвом педагогічного коледжу прийнято рішення для підвищення ефективності управління використати ідеї ситуаційного підходу. Які зміни в зв'язку з цим треба внести в управління навчальним закладом?
9. Установіть відповідність наведених нижче положень теорії соціальних систем, теорії «2» або теорії «індивідуальність проти організації»:
 - залишити організацію;
 - просуватися по службових щабелях з метою отримання більшої незалежності;
 - стати агресивним, використовувати регресивні форми захисту;
 - втратити інтерес, стати байдужим;
 - створити неформальні групи, які б протидіяли апатії, агресії тощо.

11. Концепцію характеризують такі положення:

- наймання працівників на тривалий термін;
- групове прийняття рішень;
- індивідуальна відповідальність;
- неквапливість оцінювання та поступовість у просуванні по службі працівників;
- неформальний контроль за допомогою чітких і водночас ненормативних методів;
- неспеціалізована кар'єра;
- всебічне піклування про працівників.

Варіанти відповідей

- а) теорії соціальних систем;
- б) теорії «2»;
- в) теорії «індивідуальність проти організації».

12. У чому полягає сутність концепції ситуативного управління?

13. Яка з концепцій управління, на вашу думку, є більш ефективною? Відповідь обґрунтуйте.

14. Управлінська ситуація: керівництвом педагогічного коледжу прийнято рішення для підвищення ефективності управління використати ідеї ситуаційного підходу. Які зміни в зв'язку з цим треба внести в управління навчальним закладом?

15. Установіть відповідність наведених нижче положень теорії соціальних систем, теорії «2» або теорії «індивідуальність проти організації».

16. Основні причини того, що відбувається всередині організації, слід шукати головним чином за її межами. Така система не може сама себе забезпечувати. Вона залежить від енергії, інформації, матеріалів, які надходять ззовні, і має властивість адаптуватись до змін у навколишньому світі.

4. Коли працівник стикається з потребами організації, він може використовувати такі захисні механізми:

- залишити організацію;

- просуватися по службових щабелях з метою отримання більшої незалежності;
- стати агресивним, використовувати регресивні форми захисту;
- втратити інтерес, стати байдужим;
- створити неформальні групи, які б протидіяли апатії, агресії тощо.

3. Концепцію характеризують такі положення:

- наймання працівників на тривалий термін;
- групове прийняття рішень;
- індивідуальна відповідальність;
- неквапливість оцінювання та поступовість у просуванні по службі працівників;
- неформальний контроль за допомогою чітких і водночас ненормативних методів;
- неспеціалізована кар'єра;
- всебічне піклування про працівників.

Варіанти відповідей

- а) теорії соціальних систем;
- б) теорії «2»;
- в) теорії «індивідуальність проти організації»

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ **ПИТАННЯ**

1. Що таке система?
2. У чому полягає сутність системного підходу до управління навчальним закладом?
3. Які чинники макро- та мікросередовища впливають на навчальний заклад?
4. Які структурні компоненти можна виділити у навчальному закладі?
5. Назвіть особистісні якості, необхідні сучасному керівнику навчального закладу.
6. Проаналізуйте управлінську діяльність у вашому навчальному закладі як системне утворення. Визначте її переваги та недоліки.
7. Проаналізуйте, як особливості структури управління різними типами навчальних закладів впливають на ефективність управлінської діяльності.
8. Управлінська ситуація: вас призначили заступником директора гімназії з науково-методичної роботи. Директор доручив вам розробити систему заходів з подальшого розвитку науково-методичної роботи. Змодельуйте таку систему.
9. Які ознаки притаманні системі?

Варіанти відповідей

- а) наявність інтегрованих якостей, яких не має жоден елемент системи;
Особливості управління навчальними закладами в сучасних умовах
- б) наявність складових елементів, частин, які утворюють систему;
- в) наявність певної структури, тобто певних взаємозв'язків відносин елементів системи;
- г) наявність функціональних характеристик системи в цілому та окремих її компонентів;
- д) наявність комунікативних якостей системи, які набувають прояву у взаємодії із середовищем та взаємодії із системами більш низького та високого порядку (підсистемами та суперсистемами);
- е) тривалий час існування;

- є) незалежність компонентів системи одне від одного;
- ж) історичність, наступність, або зв'язок минулого, теперішнього та майбутнього в системі та її компонентах.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

ПИТАННЯ

1. Чи створює централізована система управління передумови для авторитарності управління, а децентралізована — для його демократизації? Обґрунтуйте свою думку.
2. Які ідеї є основою демократизації управління?
3. Що характеризує демократичний стиль управління? Від чого залежить його реалізація?
4. Чи згодні ви з твердженням, що прагнення регламентувати всю службову поведінку людини призводить до пригнічення ініціативи, самостійності, свободи вибору працівника та суперечить демократичним принципам управління? Обґрунтуйте свою думку.
5. Як демократизація управління пов'язана з ідеями синергетики?
6. За допомогою яких засобів можна стимулювати активність підлеглих?
7. Управлінська ситуація: вас призначили завідувачем дитячого садка. Попередній керівник застосовував авторитарний підхід до управління. Запропонуйте шляхи демократизації управління дитячим садком.
8. Які ознаки характеризують демократизацію управління навчальним закладом?

Варіанти відповідей

- а) делегування повноважень керівників окремим співробітникам;
- б) розвиток колегіальних основ діяльності керівника;
- в) відмова від кулуарності у прийнятті управлінських рішень;
- г) забезпечення гласності рішень, які приймаються;
- д) демократизація контролю викладачів;

- е) збільшення обсягу контролюючої діяльності;
- є) надання підлеглим повної свободи дій.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

ІНФОРМАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

ПИТАННЯ

1. У чому полягає сутність управління інформатизацією навчального закладу?
2. Яка інформація необхідна для створення прогностичних, педагогічних, психологічних, організаційних, правових, кадрових, санітарно-гігієнічних, медичних, матеріально-фінансових умов реалізації мети навчального закладу?
3. Які критерії дають можливість оцінити ефективність інформатизації навчального закладу?
4. За допомогою наведених у параграфі критеріїв оцініть рівень інформатизації вашого навчального закладу.
5. Розробіть програму інформатизації вашого навчального закладу.
6. Управлінська ситуація: ваш навчальний заклад відстає у темпах інформатизації навчально-виховного процесу. Проаналізуйте ситуацію, що склалася та запропонуйте систему заходів управління процесом інформатизації.
7. Визначте три головні завдання інформатизації навчального закладу

Варіанти відповідей

- а) створення інформаційно-пошукової системи "Психолого педагогічна література фахівця" з короткою анотацією ви дань;
- б) розробка збірки методичних вказівок і рекомендацій для вчителів з атестації;
- в) розробка каталогу нормативної, технологічної і правової документації про навчальний заклад;
- г) створення пакетів навчальних програм з кожного предмета;
- д) створення пакетів контрольних робіт з кожного предмета;
- е) розробка модульного розкладу занять та виховних заходів;

- є) створення індивідуальних навчальних планів учнів з урахуванням обов'язкових і вибіркового дисциплін;
- ж) забезпечення обліку оцінок, одержаних учнями за кожний модуль у результаті контролю;
- з) підготовка звітної документації з різних питань управління; і) інформатизація навчально-виховного процесу;
- к) розробка пакета основних наказів по навчальному закладу; л) створення бази даних про учнів, учителів, працівників, батьків учнів;
- м) розробка розрахунків заробітної плати працівників згідно зі штатним розкладом;
- н) інформатизація управління навчальним закладом; о) управління інформатизацією.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

МОДЕЛЮВАННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

ПИТАННЯ

1. Що таке методи управління навчальним закладом?
2. У чому полягають переваги та недоліки наявних класифікацій методів управління навчальними закладами?
3. За допомогою якої процедури можна змоделювати методи управління?
4. Які методи дають можливість отримати управлінську інформацію?
5. За допомогою яких методів можна розробити управлінські рішення?
6. Назвіть методи доведення управлінських рішень до виконавців.
7. За допомогою яких методів можна організувати виконання управлінських рішень?
8. Проаналізуйте, які з методів управління використовує керівник вашого навчального закладу та його заступники.
9. Які функції виконують такі групи методів управління:
 - 1) методи одержання управлінської інформації;

- 2) методи прийняття управлінських рішень;
- 3) методи доведення управлінських рішень до виконавців;
- 4) методи організації виконання управлінських рішень.

Варіанти відповідей

- а) пізнавальна;
- б) контролююча;
- в) стимулюючо-мотиваційна;
- г) прогностична;
- д) моделююча;
- е) плануюча;
- є) оцінювальна;
- ж) регулююча;
- з) комунікативна;
- і) інформаційна;
- к) координаційна;
- л) організації пізнавальної діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

МЕТОДИ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ НЕОБХІДНИХ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ ПИТАННЯ

1. Проаналізуйте управлінську діяльність у вашому навчальному закладі та визначте, які з методів одержання управлінської інформації використовують постійно, які – інколи та які не використовують.
2. Яким вимогам має відповідати спостереження як метод управління?
3. У чому полягає сутність морфологічного аналізу як методу управління?
4. Як можна використовувати метод екстраполяції в управлінні?

5. Для яких цілей в управлінні використовують вивчення документації?
6. У чому полягають особливості використання публікаційного методу управління?
7. Запропонуйте мету збирання управлінської інформації та відповідну систему методів для її отримання.
8. Управлінська ситуація: у вищому навчальному закладі готують на засідання вченої ради питання про моніторинг якості освітніх послуг. Запропонуйте систему методів, яка б дала змогу отримати інформацію, необхідну для прийняття рішення.
9. За допомогою якого методу управління можна вирішити всі перелічені нижче завдання:
 - розробити прогноз розвитку навчального закладу або його підсистеми;
 - визначити напрями подальшого розвитку навчального закладу або його підсистеми;
 - провести атестацію чи оцінку діяльності окремих членів колективу або навчального закладу в цілому.

Варіанти відповідей

- а) аналіз документації;
- б) спостереження;
- в) експертна оцінка;
- г) екстраполяція.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

МЕТОДИ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

ПИТАННЯ

1. Що таке управлінське рішення? Яким вимогам воно має відповідати?
2. Проаналізуйте управлінську діяльність у вашому навчальному закладі та визначте, які з методів розробки управлінських рішень використовують постійно, які — інколи та які не використовують.
3. У яких управлінських ситуаціях доцільно використовувати критеріально-матричний метод?

4. У чому полягає сутність аналогового методу розробки управлінського рішення?
5. Сформулюйте вимоги до використання методу мозкового штурму в управлінні навчальним закладом.
6. В яких управлінських ситуаціях використовують наказ, в яких – розпорядження, в яких – пам'ятку?
7. Управлінська ситуація: на засіданні педагогічної ради у ПТУ буде розглянуто організацію виробничої практики. Складіть проект рішення педагогічної ради.
8. Установіть відповідність етапів розробки управлінського рішення та складових етапів:
 - 1) аналітичний етап (збирання інформації);
 - 2) моделюючий етап (підготовка рішення);
 - 3) затверджуючий етап (прийняття рішення).

Варіанти відповідей

- а) обговорення проекту рішення в педколективі;
- б) прийняття (ухвалення проекту)рішення;
- в) вивчення передового досвіду;
- г) вивчення стану вирішення проблеми в навчальному закладі;
- д) узагальнення всієї отриманої інформації та визначення шляхів її використання;
- е) розробка критеріїв оцінки реалізації рішення;
- є) підготовка проекту рішення;
- ж) обговорення та уточнення проекту рішення в адміністративній підсистемі;
- з) аналіз директивної та нормативної інформації;
- і) вивчення психологічної літератури.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8
МЕТОДИ ДОВЕДЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ДО
ВИКОНАВЦІВ

ПИТАННЯ

1. Проаналізуйте управлінську діяльність у вашому навчальному закладі та визначте, які з методів організації виконання управлінських рішень використовують постійно, які — інколи та які не використовують.
2. У сучасному управлінні навчальними закладами співіснують дві не дуже чітко усвідомлені практичними працівниками моделі управління. Перша пов'язана з цільовим, стратегічним управлінням. Вона передбачає визначення чітких цілей спільної роботи, об'єднання зусиль усіх залучених до їх реалізації та підготовку працівників до ефективної роботи. Друга пов'язана з орієнтацією управління на розвиток творчого потенціалу, особистості працівника і забезпечення за допомогою цього ефективного розв'язання завдань навчального закладу. Чи мають право на існування обидві моделі? Обґрунтуйте свою думку.
3. Які завдання реалізуються за допомогою методів організації виконання управлінських рішень?
4. Які з методів організації виконання управлінських рішень є колективними, груповими, індивідуальними?
5. У чому полягають функції керівника під час організації підвищення кваліфікації працівників навчального закладу?
6. У якому випадку організація самоосвіти підлеглих виконує функцію методу управління?
7. Що є спільного і відмінного в організації педагогічних та вчених рад?
8. Управлінська ситуація: у технікумі прийнято рішення перейти на модульно-рейтингову систему організації навчання. Запропонуйте систему методів, яка б забезпечила організацію виконання цього рішення.
9. При реалізації яких завдань управління немає необхідності у застосуванні методів організації виконання управлінських рішень?

Варіанти відповідей

- а) розвиток спрямованості працівників на реалізацію управлінського завдання;
- б) контроль якості діяльності викладачів;
- в) визначення змісту діяльності працівників;
- г) підвищення рівня знань, необхідних для реалізації управлінського завдання;
- д) формування та розвиток умінь, необхідних для реалізації управлінського завдання;
- є) формування потреби працівників у самоосвіті за напрямом, який сприяє вирішенню управлінського завдання;
- є) формування усталених професійних цінностей та поглядів;
- ж) поширення позитивного досвіду вирішення наявної проблеми;
- з) організація пошукової діяльності з розробки інноваційних шляхів вирішення управлінського завдання;
- і) узгодження індивідуальної позиції та формування колективних цінностей;
- к) підтримання та розвиток позитивних традицій у вирішенні наявної проблематики.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

ПИТАННЯ

1. Дайте поняття пам'яткам, положенням, інструкціям?
2. Що таке посадови обов'язки?
3. Згідно з чим проводиться тарифікація?
4. Які договори повинні закрічатись між викладачами та становою?
5. Яким чином проходить організація методичних об'єднань, нарад кафедр?

6. Чим відрізняється організація вчених педагогічних нарад від методичних об'єднань, нарад кафедр?
7. Для чого необхідна підготовка методичних рекомендацій?
8. Яким чином проводиться організація наставництва педагогів, самоосвіти працівників?
9. Організація проведення та планування підвищення кваліфікацій і лекцій, батьків до виконання поставлених перед ними завдань, організація відкритих занять.

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Навчальний заклад як системне утворення.
2. Напрями діяльності з реалізації системного підходу до управління навчальним закладом.
3. Структура особистості керівника навчального закладу.
4. Структурні компоненти діяльності керівника навчального закладу.
5. Системний підхід до розробки моделей у процесі управління навчальним закладом.
6. Виникнення та розвиток школи наукового управління,
7. Адміністративна школа менеджменту.
3. Виникнення та розвиток школи людських стосунків.
8. Менеджмент на зламі XX—XXI ст.
9. Сутність демократизації управління навчальним закладом.
10. Напрями демократизації управління навчальним закладом.
11. Розвиток колегіальних основ управління навчальним закладом.
12. Синергетичні засади демократизації управління навчальним закладом.
13. Сутність інформатизації навчального закладу.
14. Управління інформатизацією навчального закладу.
15. Інформатизація управління навчальним закладом.

16. Оцінка ефективності інформатизації навчального закладу.
17. Проблема методів управління у педагогічній науці.
18. Наукові підходи до класифікації методів управління.
19. Моделювання методів управління.
20. Функції методів управління.
21. Проблема вибору методів одержання управлінської інформації.
22. Аналіз досвіду використання методів одержання управлінської інформації.
23. Особливості використання методу екстраполяції (або іншого методу за вибором читача) в управлінні.
24. Сутність управлінського рішення.
25. Сутність і структура методів розробки управлінських рішень.
26. Аналіз практики використання методів розробки управлінських рішень у навчальних закладах.
27. Особливості використання методу дискусій (або іншого методу за вибором читача) в управлінні.
28. Сутність і структура методів організації виконання управлінських рішень.
29. Особливості використання методу організації самоосвіти працівників (або іншого методу організації виконання управлінських рішень за вибором читача) в управлінні.
30. Аналіз досвіду використання методів організації виконання управлінських рішень в управлінні навчальними закладами.

14. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України
2. Закон України «Про освіту»
3. Закон «Про вищу освіту »
4. Кодекс законів про працю України (за станом на 01 січня 1996 року).
5. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття).- К.:1994, -62 с.
6. Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту.- К., 1994.- 336 с.
7. Положення про державний вищий заклад освіти. Постанова Кабінету Міністрів від 05 вересня 1996 року № 1074.
8. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти України від 02 червня 1993 року № 161.
9. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: Наказ Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 року № 93.
10. Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти: Наказ Міністерства освіти України від 15 липня 1996 року № 245
11. Про затвердження норм часу для розрахунку і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науковопедагогічних працівників вищих навчальних закладів: Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 липня 2002 року № 450

Додаткова

1. Автоматизация административно-финансовой деятельности вуза / Н.В. Нечипорук, В.А. Кисиль, О.А. Пищухина, А.Г. Чухрай, Е. В. Яровая. — Х.: ХАИ, 2000. — 71 с.

2. Андриянова О.Г., ПожидаеваЗА., СамилкинаН.Н. Опыт повышения качества и зффективности внутришкольного управления на основе новых информационных технологий // Информатика и образование. – 2002. – № 2. – С. 61-63.
3. Асаул А. Н., Капаров Б. М. Управление высшим учебным заведением в условиях инновационной экономики под ред. д.э.н, проф. А. Н. Асаула – СПб.: «Гуманистика», 2007. – 280с.
4. Василенко В. А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2002. – 420 с.
5. Виханский О. С., Наумов А. И. Менеджмент. – М.: Гардарики, 2000. – 528 с.
6. Даниленко Л. І. Модернізація змісту форм та методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи. – К.: Логос, 2002. – 140 с.
7. Десятов Т.М., Коберник О.М., Тевлін Б.Л., Чепурна Н.М. Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом. – Х.: Основа, 2003. — 240 с.
8. Дроб'язко 17., Онищук Л. Організація і зміст роботи педагогічної ради // Освіта і управління. – 1999. – № 3.
9. Друкер Питер.Ф. Практика менеджмента. – М.: Вільямс, 2001. – 398 с.
- 10.Жилина Л.В. Программа информатизации школьного образовательного пространства // Информатика и образование. – 2002. – № 11. – С. 70-73.
- 11.Забродська Л.М. Інформатизація управління навчально-виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі: Дис. ... канд. пед. наук. – К., 2002. – 210 с.
- 12.Информационные технологий в управлений и учебном процессе вуза: Материалы межрегион. науч.-практ. конф. – Владивосток: ВГУЗС, 2000. – 172 с.

- 13.Ковпаків В.М. Методи керування. – К.: МАУП, 1997. – 158 с.
- 14.Ковпаків В. М. Теорія і практика прийняття управлінських рішень. – К.: МАУП, 2000. – 203 с.
- 15.Конаржевский Ю.Л. Менеджмент и внутришкольное управление. – М.: Центр «Пед. Поиск», 2000. – 224 с.
- 16.Кредисов А.М. История учений менеджмента. – К.: ВИРА-Р, 2000. – 336 с.
- 17.Крижко В. В., Павлютенков Е. М. Психология в практике менеджера образования. – СПб.: Каро, 2001. 304 с.
- 18.Лизинский В. М. О методической работе в школе. – М.: Центр «Пед. Поиск», 2001. – 160 с.
- 19.Мартинев Е. Т. Информационно-педагогические особенности современного развития образования // Образование для XXI века: доступность, зффективность, качество: Тр. Всерос. науч.-практ. конф. – М., 2002. – С. 94-99.
- 20.Методична служба – школі: Інформ.-метод, мат. на допомогу працівникам освіти. – Випуск 1 / Уклад.: Ю. В. Бутан, С. Г. Свічних, В. І. Уруський. – Т.: Астон, 2003. – 286 с.
- 21.Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом: Навч. посіб. / Г. М. Десятов, О. М. Коберник, Б. Л. Тевлін, Н. М. Чепурна. – Х.: Основа, 2003. – 240 с.
- 22.Новые педагогические и информационные технологий в системе образования / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Мойсеева, А. Е. Петров. – М.: Академия, 2001. — 272 с.
- 23.Паращенко Л. І., Леонський ВД. «АРМ завуча школи» вдосконалюється // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2002. – № 2. – С. 22-27.
- 24.Подмазин С. И. Личностно-ориентированное образование: социально-философское исследование. – Запорожье: Просвіта, 2000. – 250 с.

25. Поздняк Л. В., Лященко Н. Н. Управление дошкольным образованием. – М.: Академия, 2001. – 432 с.
26. Рабченко Т. С. Внутрішкільне управління. – К.: Рута, 2000. – 176 с.
27. Сергеева В. П. Управление образовательными системами: Программно-метод. пособие. – М., 2001. – 160 с.
28. Соціальна педагогіка: програма для магістрів/ За ред. Проф. А. Й. Капської. – Київ-Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2007 – 300 с.
29. Теоретико-прикладні аспекти управління закладами освіти: Наук.-метод. посіб. / Л. М. Калініна, Н. М. Островерхова, А. Ф. Остапенко; За ред. Л. М. Калініної. – К.: ПП "Компанія «Актуальна освіта», 2002. – 310 с.
30. Технологія експертизи управління освітнім процесом у загальноосвітньому закладі / А. М. Єрмола, Л. Г. Москалець, О. Р. Суджик, О. М. Василенко. – Х.: Пошук, 2000. – 260 с
31. Хриков Є. М. Прогностичні методи управління школою // Освіта Донбасу. – 2001. – № 3. – С. 62-71.
32. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 365 с.
33. Шамова Т. И., Давиденко Т. М. Управление образовательным процессом в адаптивной школе. – М.: Центр «Пед. Поиск», 2001. – 384 с.
34. Якунин В. А. Педагогическая психология. – СПб.: Изд. В. А. Михайлова, 2000. – 349 с.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Сутність і структура методів організації виконання управлінських рішень.
2. Особливості використання методу організації самоосвіти працівників (або іншого методу організації виконання управлінських рішень за вибором читача) в управлінні.
3. Аналіз досвіду використання методів організації виконання управлінських рішень в управлінні навчальними закладами.
4. Вибір методів організації виконання управлінських рішень.
5. Сутність управлінського рішення.
6. Сутність і структура методів розробки управлінських рішень.
7. Аналіз практики використання методів розробки управлінських рішень у навчальних закладах.
8. Особливості використання методу дискусій (або іншого методу за вибором читача) в управлінні.
9. Сутність інформатизації навчального закладу.
10. Управління інформатизацією навчального закладу.
11. Інформатизація управління навчальним закладом.
12. Оцінка ефективності інформатизації навчального закладу.
13. Особливості управління дитячим садком.
14. Особливості управління загальноосвітньою школою.
15. Особливості управління професійно-технічним училищем.
16. Порівняльний аналіз управління вищими навчальними закладами різного рівня акредитації.
17. Сутність демократизації управління навчальним закладом.
18. Напрями демократизації управління навчальним закладом.
19. Розвиток колегіальних основ управління навчальним закладом.
20. Синергетичні засади демократизації управління навчальним закладом.

21. Навчальний заклад як системне утворення.
22. Напрями діяльності з реалізації системного підходу до управління навчальним закладом.
23. Структура особистості керівника навчального закладу.
24. Структурні компоненти діяльності керівника навчального закладу.
25. Системний підхід до розробки моделей у процесі управління навчальним закладом.
26. Сутність функції регулювання.
27. Місце регулювання в управлінському циклі.
28. Зміст діяльності з регулювання процесу управління.
29. Засоби діяльності з регулювання процесу управління,
30. Розвиток наукових уявлень про контроль як функцію управління.
31. Сутність функції контролю.
32. Зміст контролюючої діяльності в сучасних навчальних закладах.
33. Демократизація контролю.
34. Методи реалізації функції контролю.
35. Сутність організації як функції управління.
36. Місце функції організації в управлінському циклі.
37. Мотивуюча організація діяльності працівників навчального закладу.
38. Оцінка ефективності реалізації функції «організація». Література
39. Сутність планування як функції управління.
40. Характеристика мети діяльності навчального закладу на рік.
41. Види та структура планів роботи навчального закладу.
42. Перспективне планування роботи навчального закладу.
43. План роботи навчального закладу на рік.
44. Процедури планування роботи навчального закладу.
45. Цикли управління навчальним закладом.
46. Проблема функцій управління в історії менеджменту.
47. Погляди вітчизняних науковців на сутність та структуру функцій управління.

48. Педагогічний аналіз у структурі управління навчальним закладом.
49. Проблема закономірностей управління навчальними закладами у вітчизняній науці.
50. Сутність закономірностей управління навчальними закладами.
51. Принципи управління навчальними закладами.
52. Закономірності та принципи управління в практичній діяльності керівника навчального закладу.
53. Розвиток уявлень про сутність управління навчальними закладами.
54. Управлінська концепція «створення умов».
55. Порівняльний аналіз сучасних вітчизняних концепцій управління навчальними закладами.
56. Критерії оцінки ефективності управління навчальним закладом.
57. Виникнення та розвиток школи наукового управління.
58. Адміністративна школа менеджменту.
59. Виникнення та розвиток школи людських стосунків.
60. Менеджмент на зламі XX—XXI ст

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ЗАЛІКУ

1. Скільки тисяч років налічує історія менеджменту?
2. Які принципи управління обґрунтовані Ф. Тейлором, а які А. Файолем?
3. Які стратегії використовують в управлінні?
4. Представники яких наукових шкіл вважали центральною проблемою управління проблему людини?
5. Як розуміли сутність управління представники різних концепцій менеджменту?
6. У чому полягає сутність концепції ситуативного управління?
7. Яка з концепцій управління, на вашу думку, є більш ефективною? Відповідь обґрунтуйте.

8. Управлінська ситуація: керівництвом педагогічного коледжу прийнято рішення для підвищення ефективності управління використати ідеї ситуаційного підходу. Які зміни в зв'язку з цим треба внести в управління навчальним закладом?
9. Які концепції управління освітніми установами розроблені представниками вітчизняної науки?
10. Яка з концепцій управління є традиційною? У чому її сутність?
11. Які переваги та недоліки притаманні концепціям управління, орієнтованим відповідно «на вплив», «на взаємодію», «на створення умов»?
12. Чи охоплює системно зміст управлінської діяльності концепція «створення умов»?
13. Чи закладені в концепцію «створення умо» критерії оцінки ефективності управління?
14. Управлінська ситуація: керівник вищого навчального закладу ознайомився із сутністю теорії створення умов та вирішив реформувати управління на її засадах. Що йому треба робити для перебудови управління?
15. Які риси притаманні концепції «створення умов»?
16. Які погляди на закономірності управління освітніми установами є в науці?
17. Які групи закономірностей управління навчальним закладом можна виділити?
18. Чи можна підготувати керівників навчальних закладів до реалізації закономірностей управління шляхом ознайомлення з їх номенклатурою?
19. Що таке принципи управління та які принципи управління навчальними закладами обґрунтовано педагогічною наукою?
20. Яке визначення найбільш повно відображає сутність поняття «закономірності управління навчальним закладом»?

21. Дайте визначення понять «цикл управління» та «функція управління».
22. За допомогою яких функцій реалізується цикл управління?
23. Складовою якої функції є цілепокладання та прогнозування ?
24. Чи можна вважати педагогічний аналіз функцією управління?
25. Чи можна вважати функцією управління мотивацію?
26. Проаналізуйте, як реалізуються функції управління у вашому навчальному закладі.
27. Чи може навчальний заклад працювати без плану роботи?
28. Які плани роботи складають у навчальних закладах?
29. Обґрунтуйте вимоги до мети роботи навчального закладу.
30. Які розділи обов'язково мають міститись у перспективному плані роботи навчального закладу?
31. Які процедури планування обґрунтовано наукою та які недоліки та переваги притаманні тим чи іншим процедурам планування?
32. Визначте мету роботи навчального закладу на рік та побудуйте дерево цілей.
33. Управлінська ситуація: у професійно-технічному училищі прийнято рішення ліцензувати нову спеціальність (автослюсаря). Сплануйте роботу з підготовки до ліцензування.
34. На реалізацію яких вимог спрямовані принципи планування?
35. Чи є поняття «організаційна робота» ширшим за поняття функція «організація»?
36. Які правила формування групової моралі пропонують В. Зигерт та Л. Ланг?
37. Що є центральною проблемою під час реалізації функції «організація»?
38. Сформулюйте умови мотивуючої організації праці підлеглих.
39. За допомогою яких критеріїв можна оцінити реалізацію функції «організація»?

40. Запропонуйте шляхи підвищення ефективності реалізації функції «організація».
41. Управлінська ситуація: у загальноосвітній школі прийнято рішення організувати навчально-виховний процес на засадах педагогіки життєтворчості. Запропонуйте систему заходів з підготовки членів колективу до реалізації цього рішення.
42. Які завдання реалізує функція організації?
43. Що таке управлінське рішення? Яким вимогам воно має відповідати?
44. Проаналізуйте управлінську діяльність у вашому навчальному закладі та визначте, які з методів розробки управлінських рішень використовують постійно, які — інколи та які не використовують.
45. У яких управлінських ситуаціях доцільно використовувати критеріально-матричний метод?
46. У чому полягає сутність аналогового методу розробки управлінського рішення?
47. Сформулюйте вимоги до використання методу мозкового штурму в управлінні навчальним закладом.
48. В яких управлінських ситуаціях використовують наказ, в яких — розпорядження, в яких — пам'ятку?
49. Які завдання реалізує контроль як функція управління?
50. Який підхід до управління реалізує функція контролю — цільовий, поточний?
51. Чи зруйнує ліквідація контролю все управління?
52. Коли почали активно розробляти проблему контролю?
53. У чому недоліки традиційного контролю?
54. Чи має відношення до функції контролю контроль педагогів, пов'язаний із реалізацією поточних завдань?
55. Запропонуйте шляхи підвищення ефективності реалізації функції контролю у вашому навчальному закладі.
56. Чи є регулювання складовою функції контролю?

57. Чи є планування, організація, контроль та регулювання найбільш загальними методами управління?
58. Чи планується заздалегідь зміст діяльності з регулювання?
59. Чи виконуються під час регулювання ті ж завдання, що й під час реалізації функції «організація», — ознайомлення працівників з прийнятими рішеннями, їх підготовка до виконання цих рішень та вирішення матеріально-фінансових проблем, пов'язаних з виконанням рішення?
60. Чи справедливе твердження, що завдання регулювання вирішуються за допомогою індивідуальних та групових форм управлінської діяльності?
61. Запропонуйте шляхи підвищення ефективності реалізації функції «регулювання».
62. Управлінська ситуація: у загальноосвітній школі було проведено аналіз виконання рішення про організацію навчально-виховного процесу на засадах педагогіки життєтворчості та з'ясовано, що приблизно 20 % членів колективу не беруть участь у цьому процесі. Запропонуйте засоби регулювання процесу виконання рішення.
63. Проаналізуйте управлінську діяльність у вашому навчальному закладі та визначте, які з методів одержання управлінської інформації використовують постійно, які — інколи та які не використовують.
64. Яким вимогам має відповідати спостереження як метод управління?
65. У чому полягає сутність морфологічного аналізу як методу управління?
66. Як можна використовувати метод екстраполяції в управлінні?
67. Для яких цілей в управлінні використовують вивчення документації?
68. У чому полягають особливості використання публікаційного методу управління?

69. Запропонуйте мету збирання управлінської інформації та відповідну систему методів для її отримання.
70. Проблема вибору методів одержання управлінської інформації.
71. Аналіз досвіду використання методів одержання управлінської інформації.
72. У чому полягає сутність управління інформатизацією навчального закладу?
73. Яка інформація необхідна для створення прогностичних, педагогічних, психологічних, організаційних, правових, кадрових, санітарно-гігієнічних, медичних, матеріально-фінансових умов реалізації мети навчального закладу?
74. Які критерії дають можливість оцінити ефективність інформатизації навчального закладу?
75. Розробіть програму інформатизації вашого навчального закладу.
76. Скільки рівнів управління мають дитячий садок, школа, вищий навчальний заклад?
77. Чи згодні ви з твердженням, що мета роботи дитячого садка значною мірою підлягає змінам та впливу зовнішніх чинників? Відповідь обґрунтуйте.
78. Чому для процесу управління дитячим садком характерна більша, порівняно з іншими освітніми установами, стандартність та стабільність управлінських завдань?
79. Проаналізуйте структуру управління загальноосвітньою школою, ПТУ, вищим навчальним закладом.
80. Який з видів управлінської діяльності займає у керівників школи більш значний час порівняно з іншими видами діяльності? Чому?
81. У чому полягають особливості управління сучасним ПТУ?
82. Скільки вихованців, учнів або студентів припадає на одного управлінського працівника у навчальних закладах різного типу?

83. У чому полягають особливості управління технікумами та коледжами?
84. Чи створює централізована система управління передумови для авторитарності управління, а децентралізована — для його демократизації? Обґрунтуйте свою думку.
85. Які ідеї є основою демократизації управління?
86. Що характеризує демократичний стиль управління? Від чого залежить його реалізація?
87. Як демократизація управління пов'язана з ідеями синергетики?
88. За допомогою яких засобів можна стимулювати активність підлеглих?
89. Які ознаки характеризують демократизацію управління навчальним закладом?
90. У чому полягає сутність системного підходу до управління навчальним закладом?
91. Які чинники макро- та мікросередовища впливають на навчальний заклад?
92. Які структурні компоненти можна виділити у навчальному закладі?
93. Назвіть особистісні якості, необхідні сучасному керівнику навчального закладу.
94. Проаналізуйте управлінську діяльність у вашому навчальному закладі як системне утворення. Визначте її переваги та недоліки.
95. Проаналізуйте, як особливості структури управління різними типами навчальних закладів впливають на ефективність управлінської діяльності.

Зміст

Вступ.....	3
Зміст курсу.....	7
Тематика лекцій.....	9
Плани практичних занять.....	19
Список рекомендованої літератури.....	40

Навчальне видання

Гладченко Світлана Володимирівна

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

Методичні вказівки
для самостійної роботи студентів напряму підготовки
«Соціальна робота»

За редакцією автора

Підп. до друку ____2018. Формат 60х84/16.
Ум.-друк. арк. 2,79. Тираж _25_. Зам. № 1226.